

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Veronika Mlejnková
Název práce: Vůle zůstavitele při dispozici s majetkem pro případ smrti v kontextu historického a socio-ekonomického vývoje
Konsultant: JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Diplomantka Veronika Mlejnková předkládá diplomovou práci z dějin dědického práva, jejíž téma si sama jako individuální vybrala. Jedná se o problematiku zajisté zajímavou a v současné době, i s ohledem na blížící se datum účinnosti nového občanského zákoníku, vysoce aktuální. Vzorovou v dané oblasti se mohla stát i práce s analogickým cílem o vývoji institutu svěženství, obhájená na Fakultě právnické ZČU vcelku nedávno.¹

Zpracování autorkou zvoleného tématu vyžaduje využití metod právněhistorické a právně srovnávací, přičemž zadání předpokládalo exkurs právně romanistický, výklad o dědickém právu ve významných světových kodifikacích (Code civil, BGB) a pojednání o vývoji v českém právu.

Diplomantka po úvodu zařadila kapitoly o dědění v římském právu, v AGBG a ve středním občanském zákoníku. V závěru uvádí, že „za pár měsíců vejde v účinnost Nový občanský zákoník, který má dle své koncepce upustit od přežitků socialistického zákonodárství, které se přes velké množství novel nepodařilo odstranit a vrátit se tak k pozapomenutým institutům dědického práva“.

Diplomová práce má srozumitelnou systematiku, je logicky členěna a informačně bohatá. Nelze přehlédnout, že z velkých kodifikací pojednává autorka pouze o AGBG. Diplomantka prokázala schopnost pracovat s literaturou, práce odpovídá i jinak po stránce formální na diplomové práce kladeným požadavkům, připojeno je stručné shrnutí ve španělštině.

Ponechávám na diskusi při obhajobě výměnu názorů s diplomantkou stran užitečnosti a účelnosti návratu k některým pozapomenutým institutům dědického práva. Sám jsem upozorňoval mimo jiné na jistou komplikovanost historického a budoucího dědického práva, platného v českých zemích, a na s tím spojená úskalí:

“Časopis *Právní praxe* přinesl v roce 1942 článek advokáta Kamilla Reslera *Původská práva po Jaroslavu Vrchlickém* s podtitulkem *K třicátému výročí smrti českého básníka Jaroslava Vrchlického*, v němž se mimo jiné píše:

„Tento článek řeší jen otázku, kterým právním nástupcům Vrchlického patří nyní původská práva po něm pozůstalá a opravuje chyby v rozvržení jejich podílů, vzešlá z vadných projednání: podíly, uvedené chybně v pozůstalosti (6) Antonie Fridové ($\frac{1}{5}$ místo $\frac{1}{18}$), (9) Anny Fridové ($\frac{1}{9}$ místo $\frac{1}{18}$), které přešly na Dr. jur. et MUDr. Vladimíra Fridu, který by s jeho podíly převzatými po otci (5) Bedřichu Fridovi ($\frac{1}{18}$) a po (7) Marii Fridové ($\frac{1}{18}$) vydaly ($\frac{1}{5} + \frac{1}{9} + \frac{1}{18} + \frac{1}{18}$) úhrnem – nehledě k nepatrnému zlomku - $\frac{23}{54}$ k nimž se Dr. jur. et MUDr.

¹ Srov. BEDNAŘÍKOVÁ, Barbora, Institut fideikomis v historickém vývoji a komparatistice. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta právnická ZČU, 2010.

Vladimír Frida ani sám nehlásil, vycházejí vždy jen ze své šestiny. Pochybení v odevzdání pozůstalosti (8) po Janě Neckářové její dceři Evě Sadílkové ($\frac{1}{9}=\frac{9}{54}$ místo $\frac{1}{18}$) zvýšilo chybu tak, že podíly Dr. jur. et MUDr. Vladimíra Fridy $\frac{23}{54}$ a Evy Sadílkové $\frac{6}{54}$ byly by vydány již $\frac{29}{54}$ a se správnými podíly Milady Čákové $\frac{19}{54}$ a Evy Vrchlické $\frac{20}{54}$ dostoupil úhrn podílů již číslice $\frac{68}{54}$ a bylo po čase čeliti tomuto jejich, vědou počtářskou nedosti odůvodněnému růstu.²

Ve svém celku je diplomová práce Veroniky Mlejnkové zdařilá, hodnotím ji jako velmi dobrou a jako takovou ji **d o p o r u č u j i** připustit k obhajobě.

Obhajoba by se mohla zaměřit na následující otázky:

- 1) Právněhistorická metoda a její význam pro současnou normotvorbu.
- 2) Vztah dědění ze závěti a ze zákona v historickém vývoji.
- 3) Intestátní posloupnost v právněhistorickém srovnání.
- 4) Testamentární posloupnost v právněhistorickém srovnání.
- 5) Hodnocení úpravy dědického práva v AGBG a občanském zákoníku z r. 1950.

19/4/2013

JUDr. PhDr. Stanislav Balík

² Srov. BALÍK, Stanislav, Úvaha zůstavitelova, in: Rodinné listy (v tisku).